

Vlaams
Parlement

vergadering **C74**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Innovatie en Wetenschapsbeleid

van 8 januari 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van de heer Robrecht Bothuyne tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de implementatie van het Vlaams actieplan slimme voertuigen 2016 – 552 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van de heer Dirk de Kort tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het strategisch meerjarenplan elektrische laadinfrastructuur – 601 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van mevrouw Miranda Van Eetvelde tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de gezamenlijke aanpak van de jeugdwerkloosheid in Brussel – 456 (2014-2015)	7
VRAAG OM UITLEG van mevrouw Emmily Talpe tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de activering van jonge werkzoekenden via een proefproject in de sport – 630 (2014-2015)	10
VRAAG OM UITLEG van de heer Rob Beenders tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de terugvorderingen van toelagen vermeld in artikel 60 van de OCMW-wet en de recente omzendbrief van de minister daarover – 637 (2014-2015)	13
VRAAG OM UITLEG van mevrouw Güler Turan tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over renteswaps en de gevolgen voor Vlaamse kmo's – 392 (2014-2015)	16
VRAAG OM UITLEG van de heer Peter Van Rompuy tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het stimuleren van crowdfunding – 300 (2014-2015)	20
VRAAG OM UITLEG van mevrouw Tine Soens tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de IWT-richtlijn – 628 (2014-2015)	24

VRAAG OM UITLEG van de heer Robrecht Bothuyne tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de implementatie van het Vlaams actieplan slimme voertuigen 2016 – 552 (2014-2015)

VRAAG OM UITLEG van de heer Dirk de Kort tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het strategisch meerjarenplan elektrische laadinfrastructuur – 601 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Matthias Diependaele

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort (CD&V): Voorzitter, minister, de Vlaamse overheid heeft haar engagement in elektrische voertuigen tot vandaag voornamelijk vertaald in de Vlaamse proeftuin Elektrische Voertuigen. Beslist in december 2010 en in uitvoering sinds 2011 zijn een zeventigtal partners uit de industrie, universiteiten en andere betrokken organisaties samengebracht om elektrisch rijden in Vlaanderen via experimentele projecten in de praktijk uit te testen. De proeftuin liep van 2011 tot 2014 en hierbij bleken 319 laadpalen in gebruik te zijn op 30 juni 2014, waaronder 112 voor fietsen en scooters en 207 voor wagens. Op basis van de proeftuin is duidelijk dat elektrisch rijden voordelen oplevert in de praktijk.

De echte doorbraak van elektrisch rijden zal echter pas mogelijk zijn indien er meer laadinfrastructuur geïnstalleerd wordt en meer bedrijven en particulieren de technologie gebruiken. Op dit ogenblik hebben vele partners zich in vijf consortia verenigd.

Naast de Proeftuin verleent het Agentschap Ondernemen ook steun aan elektrische laadpalen in het kader van de ecologiepremie. Hierbij zouden een vierhonderdtal laadpalen gesteund zijn door de premie. Verder wil de Vlaamse Regering een actieplan uitwerken conform de Europese doelstellingen, en dat wil ik graag aanmoedigen.

Bij de uitwerking van dit actieplan zou echter ook een raamcontract wenselijk zijn. Zo zien we dat er inzake ANPR-nummerplaatherkenning wordt gewerkt met zo'n raamcontract. Veel lokale besturen spelen hier met hun politiezones op in om de veiligheid in hun gemeenten te vergroten. De stad Antwerpen gaat via nummerplaatherkenning haar werking van lage-emissiezones implementeren. Daarnaast is er ook al een raamcontract voor de aankoop van elektrische voertuigen uitgewerkt. Het is dan ook aangewezen dat de Vlaamse overheid ook voor laadpaleninfrastructuur een raamcontract uitwerkt. Er wordt verwacht dat dit zal zorgen voor een snellere uitrol van de infrastructuur van elektrische laadpalen.

Van de federale overheid worden voornamelijk financiële stimuli verwacht via het fiscaal beleid voor personen en bedrijven. Ook de federale overheid kan een faciliterend en sensibiliserend beleid ontwikkelen. Daarnaast moeten echter ook stappen voorwaarts worden gezet voor de vergroening van de Vlaamse autofiscaliteit. De Vlaamse overheid kan in dit kader, in samenwerking met Autopia, een sensibiliserend beleid ontwikkelen voor het promoten van het delen van elektrische voertuigen van het gemeentelijk voertuigenpark.

Ik haal graag enkele voorbeelden uit het buitenland aan. In Parijs is het elektrisch autodelen met Autolib' – een logisch vervolg op Vélib', een bijna gratis huurfiets – een groot succes en het heeft het straatbeeld in Parijs grondig veranderd. Het delen van elektrische voertuigen is voor bedrijven en burgers een goede introductie tot deze nieuwe technologie. In Londen is in de uitbouw van het laadnetwerk voorzien

dat er een goede integratie is tussen elektrisch rijden en de publieke transportmiddelen. Er gaat hier veel aandacht naar hubs, overstapplaatsen waar de Londenaar de auto parkeert en oplaadt en tegelijk een andere verplaatsing maakt binnen de stad. In Ierland wordt elektromobiliteit bewust gekoppeld aan de opwekking van hernieuwbare energie. Reeds in april 2009 is in Ierland het 'Drive for Zero'-rapport voorgesteld. Dat rapport stelde een plan voor om de 2 miljoen auto's die op het eiland reden, geleidelijk te transformeren naar elektrisch.

Minister, wordt er voor het uitrollen van elektrische laadinfrastructuur een strategisch meerjarenplan 'Vlaanderen elektrisch' uitgewerkt met duidelijke doelstellingen gekoppeld aan een klimaat- en duurzaam mobiliteitsplan? Kunt u meer uitleg verschaffen over de inhoud van dit plan en de bijhorende doelstellingen? Komt er in dit kader een promotiecampagne 'Vlaanderen gaat elektrisch', met aandacht voor hubs en hernieuwbare energie in samenwerking met de publieke en private sector en financiële stimulansen voor early adopters? Wordt er verder overleg gepland met de federale overheid inzake financiële stimulansen?

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Voorzitter, ik zal kort zijn want de heer de Kort heeft al een heel aantal van mijn vragen aan bod gebracht. Ik wil eerst uitleggen hoe het komt dat we met twee leden uit dezelfde fractie vragen stellen over hetzelfde onderwerp. De heer de Kort heeft zijn vraag eerst ingediend aan minister Weyts, maar is nadien naar deze commissie doorgestuurd. Dat verklaart waarom we hier samen zitten.

De voorzitter: Net over waar dit thuishoort, zou wel eens discussie kunnen zijn.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Het gaat niet alleen om elektrische voertuigen, maar over slimme voertuigen. Dat wordt gedreven vanuit economisch en mobiliteitsperspectief, maar ook vanuit klimaatperspectief. Vlaanderen heeft het vooral in de transportsector moeilijk op vlak van de uitstoot van broeikasgassen, met een stijging van 30 procent van de uitstoot gedurende de Kyotoperiode 2008-2012. Dit is in tegenstelling met andere sectoren waar er een daling van de uitstoot is. Voertuigen die niet of slechts heel beperkt werken op basis van fossiele brandstoffen, zouden een belangrijke hulp kunnen zijn om de klimaatdoelstellingen te verwezenlijken. Dat is niet nieuw. Dit parlement heeft in 2011 al een resolutie goedgekeurd over het promoten van slimme en groene voertuigen en een slimme- en groenevoertuigindustrie, met vooral elektrische voertuigen die een bijdrage moeten leveren aan een schoner klimaat en ook een belangrijke economische bijdrage moeten leveren.

In Europa is de richtlijn 'Clean Power for Transport' in april 2014 goedgekeurd. Deze verplicht de lidstaten om tegen 2016 een actieplan op te maken met veel aandacht voor de infrastructuur voor elektriciteit, waterstof, LNG en CNG. Dit is nodig om deze vorm van mobiliteit te ontwikkelen.

Uw voorganger van Innovatie, mevrouw Lieten, heeft een aantal proeftuinprojecten opgestart, vooral inzake elektrisch rijden. Het zou interessant zijn om te weten wat de proeftuinprojecten hebben opgeleverd.

Minister, hoever staan we met de opmaak van het actieplan? Wordt het dit jaar effectief voorgelegd? Wordt het naar dit parlement gebracht? Wie maakt deel uit van het team dat daarmee bezig is? Wie heeft welke taak? Hoever staat de uitvoering van de resolutie van 2011? Daarin staan een hele reeks aanbevelingen die nu terugkomen in het actieplan dat moet worden voorgelegd aan Europa.

Ik heb u een tijdje geleden een vraag gesteld over de laadpaalinfrastructuur. U antwoordde dat er nog heel wat werk was. 163 locaties in Vlaanderen hebben

een publieke laadmogelijkheid. Er moet dus nog heel wat worden bijgebouwd als we de Europese doelstellingen willen halen. Wat zijn de conclusies van de vijf proeftuinplatformen voor elektrische voertuigen en laadinfrastructuur? Zijn er opvolgprojecten of -trajecten gepland? Wat is de timing, het doel en de middelen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, ik voel me een beetje onwennig omdat bepaalde andere ministers veel beter op deze materie kunnen en zullen moeten antwoorden. Ik wil me er niet van afmaken door te verwijzen naar collega's. U zult in mijn antwoord horen dat de departementen Mobiliteit en Openbare Werken (MOW) en Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) continu trekker zijn en niet ik.

De opmaak van het actieplan is nog in opstart. Binnen het Vlaamse Gewest vindt overleg plaats tussen de ambtelijke stakeholders in de interdepartementale projectgroep die getrokken wordt door het departement MOW. Deze projectgroep buigt zich ook over de afbakening van het Vlaams actieplan in het nationaal beleidsplan en ook over de bevoegdheidsanalyse voor de juridische omzetting van het EU-richtlijn 'Clean Power for Transport'.

Het nationaal beleidskader dient volgens de EU-richtlijn uiterlijk op 18 november 2016 te worden ingediend bij de Europese Commissie. In België worden de actieplannen voor de ontwikkeling van het beleidskader voor de uitrol van de alternatieve brandstoffeninfrastructuur ambtelijk gecoördineerd in de federale, gemengde werkgroep Energie en Transport, met vertegenwoordiging van de gewesten. Dat was ik nog vergeten: Energie is er dus ook bij betrokken. Het meerjarenplan elektrisch rijden komt hierin aan bod, met ook aandacht voor fiscale stimuli.

De interdepartementale ambtelijke werkgroep 'E-team' werd opgestart en gecoördineerd door Leefmilieu, Natuur en Energie. Dit gebeurde tegelijk met de oproep voor de proeftuin elektrische rijden. Dat is de enige link naar mijn bevoegdheden. E-team heeft als doel de domeinoverschrijdende coördinatie te doen van maatregelen ter stimulering van slimme en groene voertuigen, met specifiek aandacht voor het elektrisch rijden en bijhorende infrastructuur. De opvolging gebeurt nu binnen de interdepartementale projectgroep, getrokken door het departement Mobiliteit en Openbare Werken.

De opvolging van de actiepunten in de resolutie werd waargenomen door het departement LNE. Het proeftuininitiatief elektrische voertuigen heeft wat onderzoek en innovatie betreft – ik wil me daarop focussen – een bijdrage geleverd tot tal van actiepunten uit de resolutie. Ik verwijs hiervoor naar het antwoord op vraag nummer 42, gesteld in 2012. Dit antwoord is nog steeds geldig. Voor een aantal actiepunten kan ik specifieke evoluties vermelden: voor actiepunt 9 kan ik melden dat het innovatief aanbestedingsproject voor fietslaadstations bij het Olympusplatform met de NMBS niet wordt voortgezet. Voor actiepunt 16 is de 'Lichte Structuur Flanders' Drive' opgegaan in het Strategisch Onderzoekscentrum (SOC) Maakindustrie. Tot slot loopt de ondersteuning van de proeftuin elektrisch rijden af eind 2014, dat is dus gebeurd, op één verlenging na van het platform Elektrische Voertuigen Technologisch Laboratorium (EVTecLab).

Via de ecologiepremie van het Agentschap Ondernemen kunnen subsidies aangevraagd worden – u hebt ernaar verwezen – voor elektrische laadpalen. Naast de reguliere IWT-kanalen waarmee heel wat proeftuinprojecten gefinancierd worden, zullen de verdere technologische onderzoekontwikkelingen rond 'Vehicle of the Future' worden uitgevoerd binnen het SOC Maakindustrie.

De concluderende aanbevelingen van de proeftuinplatformen zullen worden geformuleerd in de eindrapportering van de Programme Office. Op het slotevenement van de proeftuin EV was er de bereidheid voor promotie op internationaal vlak. In het beleidsdomein EWI is er momenteel geen plan voor een specifieke promotiecampagne 'Vlaanderen gaat elektrisch'. Dat hoort ook niet bij mij thuis. Zoals de positiepaper elektrische mobiliteit van 2013 aangeeft, is er een mix van maatregelen nodig voor de verdere uitrol van elektromobiliteit. Concreet gaat het om financiële stimulansen voor 'early adopters' of de samenwerking van publieke en private sector, bijvoorbeeld via innovatief aanbesteden, waarbij de overheid via haar rol als 'launching customer' de uitrol van elektromobiliteit in de publieke sector wil sensibiliseren en stimuleren.

De voorzitter: Blijkbaar was er al op voorhand discussie over de juiste commissie voor deze vraag. De minister heeft daar zelf ook op gewezen. Als u geen volledig antwoord krijgt, kunt u de vraag opnieuw indienen. De commissievoorzitters moeten dan maar uitmaken waar de vraag terecht komt.

De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort (CD&V): Ik dank u voor uw antwoord, minister, en voor de duiding over de bevoegdheden.

Minister, er is een link met Economie. Ik ben ervan overtuigd dat Vlaanderen een aanzienlijke auto-industrie kan behouden als we die transitie mee bewerkstelligen. Wat wordt vooropgesteld, de vergroening van het wagenpark, kan heel wat kansen bieden ten aanzien van de auto-industrie.

Ik maak de vergelijking met de autobussenindustrie. Gewone autobussen kunnen tegenwoordig overal worden gemaakt, maar wat Van Hool nu doet met zijn voertuigen op waterstof, dat is een hoog staaltje technologie. De werkgelegenheid kan op die manier hier blijven. De link met onze economie is bijzonder belangrijk.

Verder is het volgens mij van belang dat de Vlaamse Regering hier verder en breder over blijft nadenken. Een echt strategisch meerjarenplan is eigenlijk noodzakelijk. We mogen ons niet beperken tot de elektrische laadpalen, we moeten het breder plaatsen om effectief de transitie te doen slagen.

Nogmaals, mijn belangstelling is voornamelijk ingegeven door heel het debat over de Oosterweelverbinding, waarvan iedereen denkt dat de mobiliteit wordt opgelost door alles onder de grond te steken, terwijl ik denk dat we de oorzaak van het probleem moeten aanpakken. We moeten eerder inzetten op de vergroening van het wagenpark dan naar dure oplossingen zoals overkapping te grijpen. Misschien is het mogelijk om zo de transitie voor Vlaanderen voort te zetten.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, uw antwoord maakt duidelijk dat heel veel actoren hierbij betrokken zijn en betrokken moeten worden. U mag dan niet de lead hebben, u bent wel een grote actor vanuit Economie en Innovatie. U gaf net aan dat het project innovatief aanbesteden bij het Olympusplatform is stilgelegd, maar ongetwijfeld biedt de derde poging tot succes de mogelijkheid om stappen vooruit te zetten. Er zijn zelfs vrij logische stappen mogelijk. We rekenen erop dat u actie gaat ondernemen.

Hetzelfde geldt voor O&O. Budgettair zijn het geen evidente tijden, maar deze Vlaamse Regering gaat in de komende vijf jaar extra middelen uittrekken voor O&O. Niet alleen elektrische voertuigen maar ook andere aandrijfmogelijkheden komen dan in het vizier. De extra middelen zullen nuttig kunnen worden gebruikt. We hebben heel wat bedrijven en onderzoeksinstellingen die ter zake

zeer performant zijn. We hopen dat u verder een trekkersrol gaat spelen samen met uw collega's.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): De overheid als 'launching customer' past perfect bij de beleidsnota omtrent de trekkersrol van de overheid op innoverende terreinen. Daar kunnen concrete stappen worden gezet. Zoals de voorzitter aangeeft, is het nuttig dat we nu terug naar minister Weyts gaan om het mobiliteitsaspect te bespreken.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van mevrouw Miranda Van Eetvelde tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de gezamenlijke aanpak van de jeugdwerkloosheid in Brussel – 456 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Willem-Frederik Schiltz

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Mevrouw Miranda Van Eetvelde (N-VA): Brussel zit al jaren met een probleem van jeugdwerkloosheid. Dat weten we allemaal. Ongeveer een op drie Brusselaars onder de 25 jaar is werkloos. Om dit probleem aan te pakken zal de VDAB samen met de Brusselse overheid jonge werklozen opzoeken zodat deze groep terug aan werk geholpen kan worden. Actiris, dat instaat voor de effectieve begeleiding naar werk in Brussel, zal dan gebruik kunnen maken van de expertise van de VDAB om deze jongeren aan een job te helpen.

Het gaat over de zogenaamde verloren generatie. Men weet niet precies over welke jongeren dit gaat en met hoeveel ze zijn. Dat is moeilijk in kaart te brengen. Ze worden ook wel eens NEET-jongeren genoemd: "not in education, employment or training".

De Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) zou de Brusselse overheid en een aantal andere partners helpen om deze jongeren actief op te zoeken. Vervolgens zou er getracht worden om deze jongeren te motiveren voor een opleiding, stage of job. Brussel ontvangt daarvoor 4,1 miljoen euro aan bijkomende middelen.

De aanpak van het probleem van de jeugdwerkloosheid sluit ook aan bij de aanbevelingen die de Europese Commissie heeft gemaakt. Met hun jongerengarantie proberen ze jongeren maximaal aan het werk te krijgen.

Minister, welke meerwaarde voegt de VDAB specifiek toe aan de werking van Actiris in de verscheidene stappen van dit traject van opsporen, motiveren, opleiden en toeleiden naar een werkervaring voor deze jongeren?

De voorzitter: De heer Bajart heeft het woord.

De heer Lionel Bajart (Open Vld): Mevrouw Van Eetvelde stipt hier een belangrijk probleem aan. Jeugdwerkloosheid moet in zijn totaliteit worden aangepakt maar zeker bij die NEET-jongeren. Het gaat immers over een bedreiging voor onze samenleving. Die jongeren hebben weinig of geen toekomstperspectief. Samenwerking met de VDAB is dan ook positief. Vlaanderen heeft baat bij een positieve ontwikkeling van de competenties van de Brusselse jongeren. Vandaag is er een dossieroverdracht van de VDAB aan Actiris indien de betrokkene woonachtig was in Vlaanderen en verhuist naar het Brusselse

Gewest. Op administratief vlak is dat een stap vooruit maar eigenlijk is er veel meer nodig, zeker gezien de verwevenheid van Vlaams-Brabant met Brussel. De verwevenheid van de arbeidsmarkt van Brussel en Vlaams-Brabant gaat heel sterk in een richting. Het aantal werkplaatsen dat in Brussel is gevestigd, steeg sinds 1995 met bijna 100.000. Voor meer dan 50 procent daarvan wordt een beroep gedaan op iemand die naar Brussel pendelt. Er zijn dus voldoende vacatures in Brussel. Alleen gaat het altijd over hooggeschoolde arbeid waarvoor er diplomavereisten zijn.

De dienstensector heeft ook nood aan lager geschoolden. Warenhuizen zijn hard op zoek naar mensen met een grotere taalkennis. Bovendien is Brussel zoals iedereen weet een echte grootstad en dat heeft logische gevolgen. Een daarvan is dat mensen uit minder goeie klassen en immigranten steeds naar de steden trekken om te genieten van die schaalvoordelen die een collectief bestaan in de stad genereert. Het multilinguïstische en internationale karakter van de stad eist dat er op lange termijn meer wordt ingezet op onderwijs en talenkennis. Daar zijn we al mee bezig.

Een louter administratieve samenwerking tussen de VDAB en Actiris is natuurlijk onvoldoende. Ik heb dan ook drie korte bijkomende vragen over de knelpuntvacatures, de gemeenschapsdienst en de instapstages.

Minister, focust de VDAB op ondersteuning van Actiris vanuit de jobopportunities vanuit Vlaanderen, meer bepaald met het oog op de potentiële invulling van de knelpuntvacatures?

Zal de invoering van de verplichte gemeenschapsdienst een wezenlijke bijdrage kunnen leveren aan het activeren van die jongeren? Kan de VDAB Actiris daarbij helpen?

Kan Vlaanderen mits praktische en natuurlijk financiële afspraken daarover met Actiris een bijdrage bieden aan die Brusselse werkzoekende jongeren door een aantal instapstages open te stellen voor zover die jongeren natuurlijk het Nederlands machtig zijn?

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan (sp.a): Ook tijdens de vorige legislatuur hebben wij zwaar ingezet op die NEET-jongeren. Zij houden een groter maatschappelijk risico in dan wij kunnen vermoeden. Zij staan niet geregistreerd, hebben geen opleiding gehad en hebben geen vervangend inkomen. Toch moeten zij ook leven. Meten is weten, we moeten weten hoeveel NEET-jongeren er zijn. Ik heb die vraag al gesteld over de stad Antwerpen. Ook Antwerpen wordt met die problematiek geconfronteerd maar is er nog altijd niet in geslaagd om die jongeren te monitoren. Minister, u beschikt over de registratie van die jongeren die een bepaalde leeftijd hebben en die nergens geregistreerd zijn. U kunt dat aantal achterhalen, een burger kan dat niet. U beschikt daarvoor over de nodige registers en informatie. Het lijkt me belangrijk die NEET-jongeren te monitoren en te proberen hen zo snel mogelijk naar een van die mogelijkheden te begeleiden. Zo niet, blijft het risico heel groot. We moeten daar waakzaam voor zijn.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mijnheer Bajart, uw bijkomende vragen zijn heel specifiek. Ik stel voor dat u er een vraag om uitleg over opstelt die ik dan de volgende keer zal behandelen. Ik zou daar nu heel vaag op kunnen antwoorden maar ik vind dat uw vraag een degelijk antwoord verdient.

Mevrouw Van Eetvelde, wij zullen met de VDAB op twee totaal verschillende manieren samenwerken aan de implementatie van het jeugdgarantieplan in Brussel. Het gaat ook over twee totaal verschillende groepen.

De eerste groep zijn de jongeren die ingeschreven zijn. Voor die groep zijn er gezamenlijke infosessies van Actiris en de VDAB. Doelstelling is te komen tot een verhoogde toeleiding naar de VDAB-opleidingen. De VDAB kan die bijkomende toeleiding opvangen omdat daar de nodige capaciteit voor bestaat die vandaag niet volledig wordt benut. Wanneer door de infosessies van de VDAB en Actiris meer jongeren naar de opleidingen komen, dan is dat geen probleem. Wanneer die actie leidt tot een groter aandeel van Brusselaars in de VDAB-opleidingen, is dat alvast een eerste meerwaarde. Ook voor die jongeren is meertaligheid via een opleiding Nederlands een troef op de arbeidsmarkt, zowel in Brussel als in de Vlaamse Rand.

De tweede groep zijn de jongeren die niet zijn ingeschreven. Voor hen zijn er de zogenaamde 'Find, Bind, Mind'-projecten. Die projecten bestaan momenteel ook al in Antwerpen. Samen met het Europees Sociaal Fonds (ESF), SYNTRA, de Vlaamse Gemeenschapscommissie en Tracé Brussel wordt daarop ingezet. ESF zal een open oproep lanceren aan elke Brusselse partner om daarover samen te werken. Bedoeling is om samenwerkingsverbanden op te starten zodat zij methodes kunnen ontwikkelen om in de Brusselse wijken die NEET's op te zoeken. Als die NEET's eenmaal gevonden zijn, kan men proberen ze te binden, te oriënteren en toe te leiden naar kwalificerende opleidingen, stages of werk. De meerwaarde van die methode is dat ze zich richt tot jongeren die niet zijn ingeschreven. Het gaat hier om een individuele aanpak.

Voor de Nederlandstalige acties is er 4,1 miljoen euro gereserveerd. Twee derde van dat budget komt van ESF, een derde van de VDAB. Eigenlijk gaat het om een bevoegdheid van Actiris, maar in een samenwerkingsverband heeft de VDAB voorzien in de nodige middelen, gespreid over de volgende vier jaren.

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Mevrouw Miranda Van Eetvelde (N-VA): Minister, ik dank u voor het antwoord. Het is belangrijk dat we vermijden dat er dubbel werk zou worden gedaan. Ik ben dan ook blij met uw antwoord over wat er momenteel al gebeurt en wat nog beter zou kunnen.

Het is duidelijk dat de VDAB een toegevoegde waarde heeft in dit verhaal. De VDAB kan heel wat expertise naar voren schuiven. Er zijn heel wat positieve projecten waarmee zij die jongeren aan het werk willen krijgen.

Het is ook belangrijk dat die nieuwe maatregelen van de Brusselse overheid en de VDAB op die Europese steun kunnen rekenen. Dat lijkt me ook wel nodig. Vlaanderen kan via deze maatregel mee helpen aan het doen dalen van de Brusselse werkloosheid. Dat is alleen maar positief. Als dat maatwerk voor die NEET-jongeren, die dus niet ingeschreven zijn, tot goede resultaten kan leiden, dan moeten we daar verder op inzetten.

De voorzitter: De heer Bajart heeft het woord.

De heer Lionel Bajart (Open Vld): Minister, ik begrijp natuurlijk wat u zegt, en ik zal dat opvolgen met een duidelijke vraag. Dank u.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van mevrouw Emmily Talpe tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de activering van jonge werkzoekenden via een proefproject in de sport – 630 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Willem-Frederik Schiltz

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Mevrouw Emmily Talpe (Open Vld): Voorzitter, geachte leden, minister, vorig jaar in oktober vernamen we dat u jongeren met een foute werkattitude wilt laten sporten om hen klaar te maken voor de arbeidsmarkt. Daarover zouden toen ook al afspraken zijn gemaakt met de VDAB. Dat moest dan resulteren in een pilootproject in 2015, dat mogelijkwijze ook een onderdeel wordt van de Werkinlevingstrajecten voor Jongeren (WIJ!) in centrumsteden. U verantwoordde uw initiatief door te stellen dat sporten winnen en verliezen is, samen eenzelfde doel najagen, op tijd zijn, scoren en anderen laten scoren, motiveren, kritiek geven, kritiek krijgen, doorzettingsvermogen, kameraadschap en verantwoordelijkheid nemen. Dat zijn allemaal competenties, zo stelde u, die ook op de werkvloer heel goed van pas komen.

Concreet zou het pilootproject enkel kunnen gebeuren met jongeren die sporten in gestructureerde sportclubs. De jonge werkzoekende krijgt dan een financieel rugzakje mee voor het inschrijvingsgeld en een verzekering.

We stelden hierover reeds een schriftelijke vraag, om meer zicht te krijgen op de concrete uitvoeringsmodaliteiten, maar in uw antwoord stelde u dat het project nog in een opstartfase zat en de komende maanden overleg en voorbereiding zou vragen met de sport- en werkgelegenheidspartners. Tevens wees u erop dat ter voorbereiding aan het Steunpunt Beleidsrelevant Onderzoek Sport een kortlopend onderzoek werd gevraagd met betrekking tot laaggeschoolden, werk en sport. De bedoeling is om bestaande initiatieven in Vlaanderen in kaart te brengen die op een of andere manier sport gebruiken met betrekking tot de tewerkstelling en de tewerkstellingskansen van jonge laaggeschoolden. Tevens wordt nagegaan wat de succesfactoren zijn om de verworven competenties maximaal te valideren, of welke samenwerkingsverbanden met andere sectoren of partners er nodig zijn om de slaagkansen van dergelijke initiatieven op lange termijn te bevorderen.

Dit rapport zou eind november 2014 worden opgeleverd. Minister, werd u in kennis gesteld van het onderzoek dat werd verricht door het Steunpunt Beleidsrelevant Onderzoek Sport? Zo ja, welke waren hiervan de belangrijkste conclusies met betrekking tot laaggeschoolden, sport en tewerkstelling? Welke voorbereidingen en overlegmomenten waren er de afgelopen maanden met het oog op de invoering van dit sportproefproject voor jonge werkzoekenden? Welke concrete afspraken werden er over dit pilootproject al gemaakt met de VDAB? Wanneer zal het proefproject van start gaan? In hoeveel WIJ!-trajecten zal worden voorzien, wie maakt deel uit van de doelgroep en aan welke concrete uitvoeringsmodaliteiten zal het proefproject beantwoorden?

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Mevrouw Miranda Van Eetvelde (N-VA): Voorzitter, de studie is ondertussen gepubliceerd en voorgesteld, en we kennen de conclusies. Ik wil eigenlijk gewoon benadrukken dat we niet voorbarig mogen zijn. Er is immers tijd nodig om dat project te lanceren. Dat staat nog in de kinderschoenen. Ik wil ook nog eens benadrukken dat voor ons het behalen van een diploma nog altijd prioritair is, dat dit heel belangrijk is. Minister, ook in de beleidsnota Sport legt u heel veel nadruk op die samenwerking om laaggeschoolden op deze manier te activeren.

Sport lijkt me een middel om tewerkstelling te realiseren of te garanderen, maar het is toch geen doel op zich. Ziet u ook een samenwerking met andere maatschappelijke actoren? Dan denk ik bijvoorbeeld aan de cultuur- of de jeugdsector, waar gelijkaardige projecten zouden kunnen lopen.

Voor het antwoord wil ik me laten verontschuldigen, want ik moet een vraag stellen in de commissie Cultuur.

De voorzitter: Mevrouw Vermeulen heeft het woord.

Mevrouw Sabine Vermeulen (N-VA): Voorzitter, minister, geachte leden, ik heb dat rapport ook met belangstelling gelezen. Het is ondertussen gepubliceerd. Vooral het onderdeel over de sociale economie bevatte iets wat het vermelden waard is. Ik citeer: "Enkele respondenten gaven aan dat een deel van de praktijken sowieso via de sociale economie zal moeten worden georganiseerd omdat dit nu eenmaal de beste garantie biedt op een langdurig en intensief traject waar een deel van de deelnemers juist nood aan hebben. De doelstelling van een traject kan doorstroming naar het normaal economisch circuit (...) zijn (als een volgende, logische 'stap') maar is voor een deel van de deelnemers niet haalbaar."

Staat er binnen dit project ook samenwerking met partners uit de sociale economie op het programma voor de verdere uitvoering? Welke specifieke partners uit de sociale economie worden hiervoor aangesproken? Als ik er zelf even over nadenk, dan zou ik durven te stellen dat bijvoorbeeld Sociale Werkplaats De Sleutel met haar methodieken voor een activerende werkvloer daar een zeer geschikte partner voor zou zijn. Zij richten zich bijvoorbeeld op het ontwikkelen van dezelfde competenties die moeten worden ontwikkeld bij de kortgeschoolde sporters. Ik wil die tip zeker meegeven, want deze partner kan een zeer nuttige bijdrage leveren bij de verdere ontwikkeling van dit project.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Het onderzoek werd verricht in de Vrije Universiteit Brussel (VUB), door professor Marc Theeboom en Zeno Nols, de oud-kapitein van mijn voetbalploeg. Ja, dat is echt een toeval. Dit werd eind november 2014 voorgesteld. Het is ook voorgesteld op een symposium op 16 december. Het rapport is volledig beschikbaar op de website van het steunpunt.

Voor ik overga tot de conclusies van de studie, wil ik nog even de doelstelling opnieuw naar voren brengen. Mevrouw Vermeulen, u had het over de sociale werkplaatsen. We wilden daadwerkelijk zien wat er al bestond qua bestaande initiatieven, dat in kaart brengen en zien wat er dan verder kan gebeuren. We wilden ook zeker bekijken welke taken en functies er dan werden opgenomen. Wat gebeurt er in de projecten die vandaag al bestaan? U had het over De Sleutel als mogelijke suggestie. In De Sleutel gebeurt dat wellicht vandaag al, zoals u zei. Het is niet zo dat dit morgen niet verder kan. De vraag hier was: kunnen we daar iets extra's aan toevoegen, op een of andere manier? We bekeken dus welke taken en functies er werden opgenomen en welke competenties daarbij werden ontwikkeld.

Ook werd nagegaan wat de kritieke succesfactoren zijn als men de verworven competenties en dergelijke meer wil valoriseren. Tot slot was er de vraag welke samenwerkingsverbanden ter zake nodig zijn.

Ik kom tot de conclusies. De eerste conclusie verbaast me niet, maar het is altijd goed om dat te herhalen: dé kortgeschoolde bestaat niet. We spreken in deze commissie over maatwerk. We hebben het daar vanmorgen nog over gehad. We weten dat dé jongere, dé oudere, dé kortgeschoolde niet bestaan. De doelgroep

is dus heel divers. Dat wil ook zeggen dat wat nodig is om competenties bij te werken, ook heel divers is.

Een volgende conclusie, die ik wel heel leuk vind, is dat sport daadwerkelijk een sterke aantrekkingskracht heeft op een heel aantal jongeren, ongeacht hun maatschappelijke achtergrond. In toenemende mate wordt sport in zowel binnen- als buitenland gebruikt binnen dergelijke interventieprogramma's. Sport is in eerste instantie een aantrekkingspool om deelnemers te oriënteren en te begeleiden, maar meestal het best als er ook andere modules bij zijn. Sport zou dus het best een module zijn, naast andere modules. Dan denk ik aan oriëntatie, opleiding, stage, tewerkstelling, randactiviteiten en dergelijke meer. Het is dus niet alleen sport, maar sport naast andere dingen.

Nog een conclusie is dat er een veelheid is aan mogelijke interessante settings. Zo kunnen de stedelijke en gemeentelijke sportdiensten worden ingeschakeld. Er zijn de private sportsettings, zoals fitnessorganisaties en dergelijke meer. Maar net zo goed kunnen dat een heel aantal sportclubs zijn, of zelfs die instanties die dit organiseren, zoals Vlabus, Bloso en dergelijke meer. De settings moeten wel beantwoorden aan een aantal voorwaarden. Die worden in het rapport ook verder aangehaald.

Met betrekking tot de vraag welke competenties kunnen worden ontwikkeld, werd door de respondenten verwezen naar diverse competenties. Het gaat over zowel generieke als professionele competenties, als over een bepaalde kennis. Het is goed dat er vandaag veel aandacht gaat naar die competentieontwikkeling. U weet dat dit mijn stokpaardje is. Zo gaan we immers meer focussen op de bekwaamheid en de talenten van mensen, en krijgen we ook een perspectiefverschuiving naar talentdenken. Mevrouw Turan, u weet dat ik de afgelopen vijf jaar al heel sterk heb ingezet op dat wat meer aan talentdenken doen. Het is echter cruciaal dat er op een of andere manier ook wordt ingezet op het valoriseren van competenties. Dat blijkt ook uit de studie.

Er is ook nood aan een systematisch, objectief monitoren en evalueren van geselecteerde initiatieven, om na te kunnen gaan wat het resultaat is van de doelstellingen.

Nog een conclusie was dat een beleid dat wil inzetten op het gebruik van sport met betrekking tot tewerkstelling, het best samen met andere beleidsdomeinen wordt uitgebouwd, dus niet alleen Sport, maar ook Werk, Onderwijs, Welzijn of Jeugd. Dat wil ik zeker mee in overweging nemen. Mevrouw Van Eetvelde, u vroeg of we dat ook bij cultuur of dergelijke meer zullen doen. Ik stel voor dat we beginnen met sport, dat we dit proefproject doen. Als dat succesvol is, waarom zouden jongeren die in andere dingen geïnteresseerd zijn, dan ook niet zo'n traject kunnen vormen? Laten we echter die proef doen in het kader van sport.

Mevrouw Talpe, in de loop van 2014 hebben we al verscheidene overlegmomenten gehad met de diverse actoren. We hebben de ruimere sportsector geconsulteerd, om na te gaan of die interesse en ook draagkracht ziet om ter zake iets te doen. Uiteraard was er ook overleg met de VDAB, om te zien of we dat kunnen integreren. Ik heb geen zin om weer een instrument te creëren. We zeggen altijd allemaal dat er al genoeg is. Kunnen we dat integreren in een bestaand traject voor jongeren? Er was overleg met het Europees Sociaal Fonds (ESF) met betrekking tot de opmaak van een oproep in het kader van het nieuwe operationeel programma, maar ook met de sportclubs, over de vraag of ze gericht willen werken met laaggeschoolden. Tijdens die overlegmomenten is er ook nagegaan welke werkingsmogelijkheden passen binnen het kader van het VDAB-activeringstraject.

Wat wil ik nu concreet eerst doen? Ik blijf het zeggen: als er elders al iets bestaat, dan moet men daarmee voortdoen. Daarbovenop zou ik als nieuwigheid

binnen de WIJ!-trajecten echter in de mogelijkheid willen voorzien om sport een plaats te geven als een van de trajecten.

De WIJ-trajecten bieden ongekwalificeerde jongeren die op de arbeidsmarkt komen de kans om in verschillende kortdurende trajecten te stappen. De vraag is dan ook waarom sport niet een van die trajecten zou kunnen zijn. Op die manier komen we tegemoet aan de conclusies van de studie. Volgens de studie zou dit, naast de andere trajecten, moeten gebeuren.

Daarnaast wil ik dit, samen met de VDAB, integreren. Dat is de weg die ik wil bewandelen. Dit is bedoeld voor wie het wenst. Ik zal iemand die er absoluut geen zin in heeft, nooit zeggen dat hij aan sport moet doen. We moeten de bestaande aantrekkingskracht op jongeren echter gebruiken.

Daarnaast heeft het Europees Sociaal Fonds (ESF) op 19 december 2014 het nieuw operationeel programma goedgekeurd. Bij de oproep zullen we plaats maken om van sport, in het verlengde van de WIJ-trajecten, een onderdeel te maken. Om die reden is het wel eens een goede zaak dat een commissie vragen om uitleg overdraagt. De nieuwe oproepen zullen de komende weken en maanden worden gelanceerd. Volgens mij zetten we hiermee de aangekondigde stap.

We moeten hiermee starten. Indien dit succesvol is, moeten we het evalueren. Het zou dan ook kunnen worden gebruikt in andere sectoren, bijvoorbeeld in de beleidsdomeinen Werk en Sociale Economie. We moeten het nu doen. We beschikken niet over een nieuw instrument. Dit is een bestaand instrument. Samen met de andere trajecten die daarnaast bestaan, vormt dit de goede weg.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Mevrouw Emmily Talpe (Open Vld): Minister, het is een positief project, dat volgens ons veel potentieel heeft en een succes kan worden. Het zal uiteraard afhankelijk zijn van de ingesteldheid en de achtergrond van het individu. Er moet een afgestemde mix zijn van sport en andere modules die meer specifiek op de werkhoudingen zijn gericht. Het is positief dat u dit liever in een bestaand project integreert dan opnieuw iets nieuws te creëren. We staan open voor de opnemingsmogelijkheden in de werkinlevingstrajecten.

Ik noteer dat de goede wil aanwezig is. Hopelijk kunnen we heel snel van start gaan. Het is een goede zaak de samenleving positieve signalen te geven en empowerment-initiatieven aan te kondigen. We moeten ze dan wel ook zo snel mogelijk realiseren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Rob Beenders tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de terugvorderingen van toelagen vermeld in artikel 60 van de OCMW-wet en de recente omzendbrief van de minister daarover – 637 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Willem-Frederik Schiltz

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

De heer Rob Beenders (sp.a): Voorzitter, ik heb op 19 december 2014 al mijn vraag om uitleg over dit onderwerp ingediend. Toen was de situatie enigszins anders. De minister heeft in die periode ook een omzendbrief verstuurd. Mijn vraag om uitleg heeft betrekking op de verhoogde toelage voor artikel 60'ers bij de tewerkstelling in een erkende onderneming in de sociale economie. *(Opmerkingen)*

Ik heb mijn punt nog niet gemaakt. Ik heb mijn oorspronkelijke vraag om uitleg aangepast. Deze vraag om uitleg is om verschillende redenen tweemaal uitgesteld. Ondertussen is informatie verspreid die het een en het ander verduidelijkt. We weten dat de maatregel alleszins wordt verlengd. Dat was op het ogenblik van de indiening nog niet duidelijk.

Minister, uw omzendbrief heeft voor verduidelijking gezorgd, maar de afgelopen weken heeft de programmatorische overheidsdienst (POD) Maatschappelijke Integratie, de instantie die de uitbetalingen verzorgt, verschillende nieuwsbrieven verspreid die tegenstrijdige informatie bevatten. Misschien zou het goed zijn van u eens een stand van zaken te krijgen. Op die manier zouden we allemaal weten waar we met betrekking tot die verhoogde toelage aan toe zijn.

Ik heb mijn vragen aangepast omdat we er ondertussen allemaal van uitgaan dat de maatregel zal worden verlengd. Daar is geen discussie meer over. Toch zou ik u nog een aantal bijkomende vragen willen stellen.

Bent u zich ervan bewust dat er nog een probleem is of is er volgens u geen probleem meer? Volgens mij moet alles goed worden uitgeklaard. Zijn er nog informaticaproblemen of platformproblemen? Is alles met de POD Maatschappelijke Integratie uitgeklaard? Er zijn overlegmomenten gepland om de problemen te bespreken en op te lossen.

Hebt u er zicht op over hoeveel mensen het gaat? Hoeveel mensen in Vlaanderen zijn als artikel 60'er tewerkgesteld en hoeveel mensen krijgen een verhoogde subsidie? U hoeft die informatie niet vandaag te verstrekken. U mag dat gerust schriftelijk doen.

U hebt regelmatig aangekondigd dat er een nieuwe vorm van tijdelijke werkervaring zal komen. Artikel 60 zal ten gevolge van die aanpassing worden afgeschaft. Hebt u hiervoor een timing voor ogen?

U hebt in deze commissie aangekondigd dat u dit met de lokale besturen zou bespreken. U zou overleg plegen over de aanpassingen. Zijn die overlegmomenten al gepland? Hebt u hiervoor een timing? Bent u ook van plan de komende maanden met de vertegenwoordigers van de ondernemingen in de sociale economie over de uitwerking van en de overgang naar het nieuw kader voor de tijdelijke werkervaring te spreken?

De voorzitter: Mevrouw Vermeulen heeft het woord.

Mevrouw Sabine Vermeulen (N-VA): Voorzitter, ik was ook al alert omdat de vragen me achterhaald leken. Het doet me plezier dat de heer Beenders naar NOVAPRIMA heeft verwezen. Dit is immers een van de aansluitende vragen die ik zou willen stellen.

Minister, hoe zit het met de webapplicatie? Bepaalde OCMW's vrezen dat ze vanaf januari 2015 zullen moeten prefinancieren of dubbel werk zullen moeten verrichten. Is dat opgelost? Hoe zit het daarmee?

Mijn tweede vraag heeft betrekking op iets wat ik mijn eigen gemeente heb vastgesteld. Blijkbaar roept de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) de gemeenten op om van de contracten in verband met projecten in de sociale economie contracten van bepaalde duur te maken. De kringloopwinkel in mijn gemeente heeft de contracten naar contracten van bepaalde duur aangepast. De VVSG vreest immers voor de toekomst van de verhoogde toelage. Ik wil me dan ook aansluiten bij de vragen van de heer Beenders. Hoe ziet u de verdere toekomst en de uitwerking van het nieuw activeringsbeleid?

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Sonja Claes (CD&V): Voorzitter, in het Vlaams regeerakkoord wordt artikel 60 vermeld als een van de maatregelen die in het nieuw werkervaringsconcept zullen worden ondergebracht. Nu duidelijk is hoe de werkervaring er in verband met de Werkervaringsprojecten-plus (WEP-plus) zal uitzien, stelt zich een probleem. De mensen in WEP-plus blijven immers werkloos. De bedoeling van artikel 60 is net dat de betrokkenen een contract krijgen en zich op die manier met de sociale zekerheid in orde stellen.

Het is veel mensen, waaronder ik, op dit ogenblik niet duidelijk welke richting het met artikel 60 zal uitgaan. Ik weet niet of u daar nu al meer duidelijkheid over kunt verschaffen. Misschien bent u van mening dat eerst nog wat meer studiewerk moet worden verricht en volgt dit, zoals u eerst hebt aangekondigd, in het najaar.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, zelfs ten tijde van de vorige vraag om uitleg had ik al een omzendbrief rondgestuurd. In die omzendbrief, die van 6 november 2014 dateert, staat dat de verhoogde staatstoelage voor de begunstigden van artikel 60 in de sociale economie wordt bevestigd.

Concreet wil dit zeggen dat de maatregelen vermeld in de omzendbrief van staatssecretaris De Block van 15 maart 2013 worden verlengd. Het budget dat voor 2014 werd toegekend aan de OCMW's die een verhoogde staatstoelage hebben, is met andere woorden opnieuw voorzien in 2015. Deze omzendbrief werd aan de betrokken OCMW's bezorgd zodat zij op de hoogte zijn. Verder is de omzendbrief beschikbaar op de website www.werk.be sinds 14 november 2014. De omzendbrief is ook overgemaakt aan de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie. Zij hebben op hun site de link naar de omzendbrief geplaatst. Ten slotte werd de VVSG ook op de hoogte gesteld en heeft zij de omzendbrief via haar kanalen verspreid.

Bij de bevoegdheidsoverdracht deed er zich een probleem voor met de technisch operator NOVAPRIMA. Dit is ondervangen door middel van een horizontaal protocol dat Vlaanderen heeft afgesloten met de federale overheid in uitvoering van de Bijzondere Financieringswet. Dit protocol gaat over de manier waarop de financiering van de maatregelen waarvan de federale overheid operator blijft, zal gebeuren en de monitoring die de federale overheid ter beschikking zal stellen. De opsplitsing van NOVAPRIMA maakt deel uit van het horizontale protocol. Met andere woorden, de financiering van artikel 60 met een verhoogde staatstoelage en het 'gewone' artikel 60 is gegarandeerd. De OCMW's kunnen voor 2015 alles gewoon uitvoeren.

In 2013 werden in Vlaanderen 9830 leefloners in artikel 60 tewerkgesteld. Dat is een budget van 78 miljoen euro. In 2014 – tot en met oktober – gaat het om 8414 leefloners met een budget van 59 miljoen euro. Binnen de groep kregen er 3309 leefloners een verhoogde staatstoelage. In 2014 gaat het momenteel om 2730 leefloners. Tussen haakjes, de mensen krijgen geen verhoogd loon, het zijn de OCMW's die de toelage opstrijken.

Ik heb de lijst van erkende initiatieven sociale economie bij me. Het is te veel om op te sommen. Ik stel voor dat ik deze lijst overmaak aan het secretariaat.

Een concept met betrekking tot de eenmaking van de bestaande instrumenten waaronder artikel 60, PWA en project-gesco's is gepland in de eerste helft van 2015. We gaan ervoor zorgen dat diverse actoren zoals lokale besturen, vzw's en leerwerkbedrijven kunnen worden ingeschakeld in de uitvoering van het tweede spoor. Het algemeen concept van het instrument wordt overlegd in samenspraak

met de sociale partners binnen het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité (VESOC) en met de betrokken stakeholders. Dit concept wordt voorgesteld na de inventarisering van de belangrijkste juridische, beleidsmatige en budgettaire hefbomen en uitdagingen. In dit concept zal er ook rekening gehouden worden met mogelijke afspraken die we al zouden hebben gemaakt in het banenpact.

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

De heer Rob Beenders (sp.a): Minister, de omzendbrief is inderdaad begin november verspreid. In een nieuwsbrief van de VVSG van eind december werd er aan de OCMW's nogmaals meegegeven dat er een impasse is, dat ze alles doen om de betrokken ministers te interpellieren, dat er overleg moet komen en dat er problematische toestanden zijn inzake uitbetalingen. Tot eind december hebben de OCMW's zelfs in officiële nieuwsbrieven van de VVSG deze signalen gekregen. De OCMW's hebben daar bezorgd op gereageerd. Het is niet zo dat de omzendbrief alle vragen heeft weggenomen, anders zouden dergelijke nieuwsbrieven niet worden verspreid.

U begrijpt dat, als er problemen zijn met uitbetalingen, contracten worden veranderd. Die mochten niet doorlopen tot 2015, maar moesten worden stopgezet eind 2014 om zeker te zijn dat mensen hun geld kregen. Dat roept heel wat vragen op. Namens de POD, uzelf en de VVSG moet worden geprobeerd om informatie te geven die juist en eenduidig is, vooral aan de OCMW's. Dat zou al heel veel oplossen. Ik dank u dan ook voor uw antwoord omdat er nood aan was.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Sonja Claes (CD&V): Minister, ik ben blij dat u de link naar het banenpact legt. Uiteindelijk moet dat een van de elementen zijn. Ik stel vast dat het document dat tot nu toe door u voorgelegd is aan het VESOC, daar geen elementen over bevat. Ik ben blij dat dit luik wordt toegevoegd.

Minister Philippe Muylers: Dat kan voor mij als de sociale partners er een consensus over bereiken. Ik ga de rest van het banenpact daar niet voor laten vastlopen. U bent het waarschijnlijk met me eens dat we voor het doelgroepenbeleid kort op de bal moeten spelen en snel tot besluiten moeten komen.

Mijnheer Beenders, het klopt dat er verschillende informatie is verspreid. Ik heb dan ook een brief gestuurd naar het kabinet van federaal minister Borsus om te vragen dat het samenwerkingsprotocol wordt nageleefd. Daarin staat duidelijk dat tot 31 december de POD MI alle vragen moet beantwoorden. Dat is een van de onduidelijkheden. Mochten er verder problemen zijn, dan zal ik aan de minister-president vragen om overleg te plegen met de federale overheid om overeenkomsten die zijn afgesloten, uit te voeren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van mevrouw Güler Turan tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over renteswaps en de gevolgen voor Vlaamse kmo's – 392 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Willem-Frederik Schiltz

De voorzitter: De vraag van de heer Van Rompuy wordt niet geschrappt, maar wordt even aangehouden omdat er leden uit een andere commissie graag willen aansluiten. De heer Van Rompuy is het daarmee eens.

De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Een deel van de vragen is deze voormiddag al gesteld. Het is erg moeilijk als de agenda voortdurend overhoop wordt gehaald. Ik heb er alle begrip voor dat mensen in verschillende commissies moeten zijn, maar dat geldt voor iedereen. Iedereen zit te wachten op vragen waar hij of zij iets over wil zeggen. Ik pleit ervoor om zoveel mogelijk vast te houden aan de agenda.

De voorzitter: Ik doe mijn uiterste best en ik ben ook niet van plan om de vraag helemaal naar het einde van de agenda te verschuiven. Een beetje flexibiliteit om collega's zoveel mogelijk hun werk te laten verzilveren, lijkt me echter interessant.

Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan (sp-a): Voorzitter, er is vandaag inderdaad al een en ander verschoven. Sommige interessante vragen zijn deze morgen al gesteld. Ik neem aan dat daar praktische redenen voor zijn. *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

De minister had er praktische problemen mee. Ik heb de mail gemist waarin ik daarover werd geïnformeerd. *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

De mensen die dus zijn afgegaan op de geschreven uitnodiging, waren verkeerd. *(Opmerkingen)*

Ik wil geen discussie voeren, maar ik ben afgegaan op de officiële agenda en was dus niet op de hoogte van wijzigingen, met alle begrip voor de praktische regelingen. Mijn collega's hebben me uiteraard verwittigd, maar ik had andere verplichtingen.

De voorzitter: Ik zal doorgeven aan de vaste voorzitter – want ik ben maar plaatsvervangend – dat bij een wijziging van de vragen, dit een dag of enkele uren op voorhand wordt meegedeeld zodat de nodige maatregelen getroffen kunnen worden. Het is een evenwicht tussen flexibiliteit en voorspelbaarheid.

Minister Philippe Muyters: Ik wil daaraan toevoegen, mevrouw Turan, dat ik ook na de vergadering beschikbaar ben als u nog vragen hebt betreffende de vragen om uitleg van deze ochtend. *(Gelach)*

Mevrouw Güler Turan (sp-a): De renteswaps hebben in onze buurlanden veel meer problemen veroorzaakt dan bij ons. Als het daar druppelt, moeten we echter voorzichtig zijn, gelet op het nabuurschap.

In Nederland staan 20.000 kmo's op de rand van een faillissement. Die kmo's hebben allemaal renteswaps gekocht. De Nederlandse beurswaakhond heeft ondertussen een onderzoek ingesteld naar deze praktijken.

Met dergelijke afgeleide financiële producten – dat zijn de swaps – kunnen specifieke risico's worden verhandeld. De waarde van de financiële contracten wordt afgeleid van een onderliggende waarde. De complexe leningen met variabele rentes kunnen ondernemers en beleggers opzadelen met zware verliezen, die ze niet hebben zien aankomen toen ze de contracten sloten.

De dalende variabele rente betekent voor de getroffen kmo's een hogere vaste rentekost, tegenover lagere variabele renteontvangsten. Er zijn nogal wat gevallen bekend waarbij de aangekochte swaps een kat in een zak blijken te zijn. De kosten liggen hoger dan de verwachte output.

De kmo's hebben de mogelijkheid om de swapovereenkomst op te zeggen. Die bedragen kunnen echter oplopen tot enkele honderdduizenden euro's.

Daartegenover staat dat de banken, de verstrekkers van de renteswaps, veel gemakkelijker onder de leningen kunnen uitkomen. De banken zouden een renteswap eenzijdig kunnen opzeggen.

UNIZO bevestigt dat deze financiële producten ook aan Belgische kmo's zijn verkocht. Er zijn al meerdere klachten binnengekomen bij UNIZO. Ze verwijten de banken gebrekkige en misleidende informatieverstrekking. UNIZO probeert sinds juli vorig jaar de getroffen kmo's te traceren om hen aan te manen om zich bekend te maken en te onderzoeken wat ze samen kunnen doen. Banken die gebrekkige en misleidende informatie verstrekken, dat kennen we allang. Ze zijn niet altijd misleidend maar zouden beter kunnen informeren. Ook bij de gewone kredietverlening kan dat. Onder andere de motivering voor de weigering van een krediet zit vanwege die fouten ook in de deontologische code die destijds met de banken werd afgesproken.

UNIZO heeft een bevraging georganiseerd over de swaps. Misschien hebt u bijkomende informatie, minister. Hoeveel kmo's in Vlaanderen zijn mogelijk het slachtoffer van de renteswaps? Acht u het nodig om de Vlaamse kmo's extra te waarschuwen met een sensibilisatie- of informatie-actie? Acht u het zinvol om deze problematiek te bespreken tijdens het volgende highleveloverleg met de banken? Wanneer is dat overleg gepland? Weet u wat er op de agenda staat? Bent u bereid om uw federale collega aan te manen opdracht te geven aan de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA) om een onderzoek in te stellen? In Nederland is al een onderzoek ingesteld, ik weet niet hoever dat staat. Hebt u daar meer informatie over?

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Mevrouw Grete Remen (N-VA): Ik vind het ook niet kunnen dat banken aan ondernemers zulke misleidende financiële producten verkopen. Als de rente in het voordeel staat van de ondernemer kan de bank de swap stopzetten terwijl andersom dit niet het geval is. Ook kunnen we spreken van een gebrekkige informatieverstrekking, zoals mevrouw Turan al zei, over de hoge opzegkosten bij stopzetting. Ondernemers, en vooral kmo's, hebben geen ervaring met deze ingewikkelde swapstructuren.

Ook het vertrouwen van de financiële wereld in kleine bedrijven is zero. Ofwel kregen deze mensen geen krediet ofwel worden ze misleid met ingewikkelde financiële constructies en waarborgen, waarvan renteswaps er één is. Uit een heel recente studie van het Verbond van Kristelijke Werkgevers en Kaderleden (VKW), van vandaag, blijkt ook dat kmo's en kleine bedrijven meer dan ooit problemen ondervinden met de banken. Dat is geen gunstige evolutie.

Ik wil hier ook even de belangrijkste oorzaak aanhalen: zulke renteswaps en andere financiële constructies zijn meestal het gevolg van de hoge belastingdruk. Hoge belastingen kunnen leiden tot overinvesteringen. Hiermee bedoel ik dat, hoe meer belastingen men moet betalen, hoe meer men onnodig gaat investeren, waarbij dan ingewikkelde financiële constructies en buitensporige waarborgen worden aangeprezen en opgedrongen door de banken. Kortom, bedrijven moeten in de eerste plaats zorgen voor creatie van toegevoegde waarde en niet met zulke fiscale en financiële optimalisaties bezig zijn, waarvan ze dubbel het slachtoffer zijn.

In Nederland woedt er momenteel een juridische strijd tussen banken en kmo's, waarbij de Rabobank al veroordeeld is tot het betalen van schadevergoedingen. De Nederlandse wetgever verplichtte ook de bank om de swaps te heronderhandelen. 18.000 kmo's zouden renteswaps gekocht hebben, geëxtrapoleerd naar België zou het hier gaan om 10.000 kmo's. Dat is erg veel.

Ik zou voorstellen om in Vlaanderen en België een onderzoek uit te voeren samen met federaal minister van Financiën Van Overtveldt om de omvang van het probleem in kaart te brengen. Op basis daarvan kan dan een schaderegeling worden afgesproken met de banken.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Dit ligt ook mijn fractie zeer na aan het hart. Dit past binnen de algemene financieringsproblematiek van de kmo's. Vlaanderen reikt wel wat instrumenten aan, maar als de kmo's zich verhalen op zulke ingewikkelde constructies met een hoog risico, dan blijkt dat de instrumenten onvoldoende matchen met de financiële kant van de zaak.

De wederbeleggingsvergoeding is voor kmo's een zeer zware last, zeker als er langetermijnfinancieringen moeten worden aangegaan. Als dan geopteerd wordt voor een – in het beste geval goed onderhandelde – langetermijnrente, blijkt plots een grote kloof te ontstaan tussen de vigerende rente en het afgesloten contract. Minister, wat zijn uw inzichten hierover?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mevrouw Turan, op 17 december hadden we een bankenoverleg. Dat was een heel positief en constructief gesprek. Uw aandachtspunten werden daar naar voren gebracht. Er zijn afspraken gemaakt om zaken in kaart te brengen waar de banken niet direct een antwoord op konden bieden. We hebben de volgende vergadering vastgelegd in april of mei, ik ben het nu even kwijt.

Ik heb geen informatie over het aantal kmo's dat renteswaps heeft gekocht. Dit is voornamelijk federale materie. Volgens de wet van 2 augustus 2002 moeten de financiële instellingen zich houden aan bepaalde informatieverplichtingen en gedragsregels. De financiële instellingen moeten aan hun cliënten in begrijpelijke vorm de passende informatie verstrekken, inclusief de waarschuwingen over de risico's en de kosten verbonden aan deze instrumenten, zoals bij wederbelegging en wat nog allemaal.

Op die manier moeten zij redelijkerwijze in staat zijn om de aard en het risico van het financiële instrument in te schatten. Er is ook de FSMA. Het gaat om een federale autoriteit die daar toezicht over moet doen. Als er problemen zijn, dan is de filosofie die is uitgewerkt dat de bedrijven zich richten tot de klachtendiensten van de financiële instellingen. Zij kunnen zich voor financiële geschillen ook richten tot de federale ombudsman, de Ombudsfin. Tot slot kunnen bedrijven bij de FSMA een klacht indienen als toezichthouder. De FSMA kan dan optreden.

Naar aanleiding van de vraag hebben we contact gehad met de sector. De zaak over de renteswaps wordt momenteel al bekeken met de FSMA. Navraag bij de sector leert dat men de uitkomst van dit onderzoek wenst af te wachten voor er verdere stappen worden gezet. Het gaat in hoofdzaak om een federale materie.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan (sp-a): Minister, het gaat hier inderdaad om een ingewikkeld systeem: wat is Vlaams, wat is federaal? Ik weet ook dat de FSMA bevoegd is. Mijn laatste vraag of u aan uw federale collega's wilt vragen om daar een onderzoek naar te vragen, is overbodig, want dat onderzoek is al bezig. Ik heb geen cijfers, maar mevrouw Remen denkt dat de te kunnen extrapoleren naar Vlaanderen met 10.000 kmo's. Als daar inderdaad 10.000 kmo's bij betrokken zijn, dan zal ook Vlaanderen, met zijn eigen bevoegdheden voor preventie van faillissementen, begeleiding en ondersteuning, met de gebakken peren zitten. Het is belangrijk dat u de informatie heel nauwgezet blijft opvolgen over de resultaten van het onderzoek dat de FSMA en de federale autoriteiten hebben ingesteld.

Minister, hebt u enig idee over hoeveel kmo's het gaat? Ik hoop dat het niet de omvang heeft van wat we hier vandaag bespreken. Als dat zo is, moet u alvast nadenken over een plan van aanpak, namelijk wat we met die kmo's en met de schade van die swaps zullen doen, aanvullend op de beslissingen die op federaal niveau worden genomen.

U zegt dat u juist een highleveloverleg met de banken hebt gehad. De informatie-verstrekking en motivering van de banken is tijdens een Vlaams highleveloverleg opgenomen in een deontologische code met de banken. Dat was een initiatief van voormalig minister Peeters. Ik weet niet in hoeverre de verslagen van die highlevelgroep ook een publiek deel hebben. U hebt net gezegd dat u vandaag overleg hebt gehad en dat het goed is geweest. Ik geloof dat wel, maar ik zou graag weten waar u het over hebt gehad. Welke vragen hebt u gesteld en op welke vragen kon men niet onmiddellijk antwoorden? Er moet toch een publiek deel van verslaggeving over bestaan. Als u dat via de secretaris naar de commissieleden zou kunnen doorsturen, dan weten wij de volgende keer dat we u vragen stellen, over dat highleveloverleg, waar we het inhoudelijk over hebben.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Turan, de renteswaps zijn daar niet aan bod gekomen, wellicht omdat er voorlopig relatief weinig klachten zijn.

Ik heb het verslag dat het departement zal maken, zelf nog niet ontvangen. Op basis van dat verslag zal ik nagaan wat we precies aan de commissie kunnen bezorgen.

Ik ben ook niet de enige die vragen stelt. De bedoeling van het highleveloverleg is in belangrijke mate dat de bedrijfswereld op een informele manier vragen kan stellen aan de grootbanken en aan de federatie. Ik houd dat ook liever informeel. Ik zal nog eens bekijken wat ik u daarover kan bezorgen. Zodra ik het verslag zelf heb, zal ik het via de secretaris laten bezorgen aan de commissie.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Peter Van Rompuy tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het stimuleren van crowdfunding – 300 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Willem-Frederik Schiltz

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Peter Van Rompuy (CD&V): Ik heb in het verleden al dezelfde vraag gesteld maar ik blijf op dit punt aandringen. De aanleiding nu is een studie die aangeeft dat in 2013 in België 1,1 miljoen euro is opgehaald. Dat is de helft van de ons omringende landen. In 2014 lag het bedrag wat hoger maar dat was ook zo in de buurlanden.

Crowdfunding is intussen ook in Vlaanderen een gekende term omdat het is gepopulariseerd, onder andere door Bart Swings. Crowdfunding vindt intussen op vele terreinen ingang. Op technisch-wetgevend vlak is er een onderzoek van Stibbe en KPMG die dat hebben uitgespit. De technische elementen liggen dan ook op tafel.

Ik denk dat dit het economische momentum is om crowdfunding en Winwinlening, die een vorm van fiscale stimuli zijn, te koppelen vanuit de idee om een soort van fiscale stimulus voor investeringen in kapitaal, een soort van Vlaams 'Cooreman-De Clercq'-systeem op poten te zetten. Dat moet kunnen in de 21e eeuw, gebruikmakend van crowdfunding. Ik geloof dat het nog nergens bestaat. Er is wel een beperkte stimulus op crowdfunding, maar mijn aanvoelen is dat er nu een aantal elementen verenigd zijn die er vroeger niet waren, om van zo'n

wijziging van de wetgeving echt een succes te maken. Het staat ook min of meer in die woorden in het regeerakkoord. Minister, ik denk dat u daar wel een meerderheid voor kunt vinden. Ik wil u vragen om daar dringend werk van te maken. Er is nog altijd een grote spaarneiging in Vlaanderen, ook al brengt sparen niets meer op. Ik denk dat vele mensen bereid zijn een klein stukje van hun spaargeld te investeren in de economie, goed wetende natuurlijk dat het een hoog risico is. We mogen dat niet vergeten, we moeten dat altijd benadrukken zodat er geen verkeerde verwachtingen worden gewekt. Volgens mij is de tijd rijp om hier iets in gang te zetten dat een katalysatoreffect kan hebben. Ik denk dat een soort van Vlaamse 'Cooreman-Declercq' van de 21e eeuw er wel in zit. Ik wil u aanmoedigen, minister, om daar met uw kabinet snel werk van te maken. Hebt u al concrete plannen? Zijn er al stappen gezet? Wat is de status van dit dossier? Ik zal u daarin maximaal proberen te steunen.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Ik denk dat alle partijen de bezorgdheid van de heer Van Rompuy delen. Het is inderdaad zo dat de tijd dat de banken als kredietverstrekker een monopolie hadden, voorbij is. Dit debat loopt momenteel op alle niveaus. De heer Van Rompuy trekt het terecht open naar het mobiliseren van het geld dat op spaarboekjes of elders geparkeerd staat. Dat geld zou kunnen worden gebruikt in de economie.

Ik sluit me aan bij die bezorgdheid en bij de vraag om na te denken hoe we daarin vooruitgang kunnen boeken. Ik heb wel twee opmerkingen.

De kern van de discussie over crowdfunding zit nog altijd op federaal niveau. De heer Van Rompuy heeft tijdens de vorige legislatuur zelf initiatief genomen, we moeten daar verder mee gaan.

Ik heb de KPMG-studie bij me. In vergelijking staan Nederland, Frankrijk, Groot-Brittannië allemaal veel verder, zelfs met een factor 300, zowel met betrekking tot het gebruik ervan als met betrekking tot de mogelijkheden tot gebruik. Daar lijkt me de sleutel te zullen liggen, willen we dit instrument ingang doen vinden. Daar moeten we op inzetten.

Het idee met betrekking tot de Winwinlening vond ik een interessant idee. Ik schiet dat zeker niet af. Minister, ik ben benieuwd wat u daarover te zeggen hebt. We moeten er echter over waken dat we niet overal allerlei deuren gaan openzetten. We zullen ervoor moeten zorgen dat we hiermee op een min of meer gecoördineerde manier omgaan en dat de instrumenten die bestaan, worden gebruikt voor de doeleinden waarvoor ze dienen. Het kan echter interessant zijn om die koppeling met de Winwinlening te maken.

De voorzitter: De heer De Clercq heeft het woord.

De heer Mathias De Clercq (Open Vld): Voorzitter, minister, geachte leden, dit lijkt me inderdaad een bijzonder interessant onderwerp. Als het erom gaat zuurstof te kunnen genereren voor de economie, zijn er ideeën genoeg in Vlaanderen. Dat is onwaarschijnlijk. Ik zie dat ook in mijn eigen stad: de start-ups, de creativiteit. Mensen met ideeën hebben echter niet altijd het geld, en sommige mensen met veel geld hebben niet altijd de ideeën. Als stadsbestuur proberen wij dat te matchen en ideeën en kapitaal samen te brengen. Dat lijkt me een nuttig initiatief van steden en gemeenten. Minister, natuurlijk kunt u, kan de hogere overheid dat gaan faciliteren en in een goede relatie met de federale overheid proberen die crowdfunding of andere positieve initiatieven te stimuleren. De heer Diependaele heeft het gezegd: ter zake hinken we toch wel wat achterop. We moeten dat erkennen, maar we willen natuurlijk samen vorm geven aan de toekomst.

In de Kamer heb ik ook nog met minister Geens meegewerkt om stappen vooruit te zetten ter zake. Het maximumbedrag is ook nog wat opgetrokken. Ik heb ook begrepen van de nieuwe minister, minister Van Overtveldt, dat hij daar ook wel verder in wil gaan, maar dat hij niet over één nacht ijs wil gaan. Het is alvast positief dat er aanstalten worden gemaakt. Het zal meer zijn dan woorden. Men zal dat ook wel doen. Minister, hoe ziet u die stimulering als minister van Economie? Hoe ziet u de promotie, het verder op de markt zetten? Een enquête van UNIZO wijst immers bijvoorbeeld uit dat bijna niemand dat weet.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, ik wou graag ook nog enkele vragen toevoegen. Het is natuurlijk zo dat het reglementair kader voor crowdfunding federaal is. We hebben hier al enkele aanzetten gehoord ter zake. Promotie, onderzoek en innovatie, dat is echter natuurlijk wel uw domein. De studie van KPMG was zeer interessant. Er werden een aantal aanbevelingen gedaan, zoals het uitbouwen van een communicatiestrategie en dergelijke meer. Dat doet dan weer sterk denken aan het iets dichter brengen van de Business Angels die we vandaag kennen, bij de mensen die geïnteresseerd zouden kunnen zijn of nood hebben aan financiering of alternatieve financiering. Ik heb begrepen dat het Agentschap Ondernemen al wel enkele demarches heeft ondernomen. Er is een heel heldere website, met enorm veel informatie erover, zeer to the point, zeer toegankelijk, met een stapsgewijze uitleg over hoe een crowdfundingproject kan worden gestart. Ik heb begrepen dat er daarbij ook infosessies worden georganiseerd.

Sinds februari van vorig jaar is er een koepelorganisatie, de Belgische Crowdfunding Federatie. Dat is een overkoepelende federatie, die alle crowdfundingplatformen van België vertegenwoordigt en daarmee opnieuw enigszins duidelijkheid in het kluwen wil brengen. Dat lijkt me een heel relevante gesprekspartner, ook om een aantal zowel reglementaire als promotionele demarches te ondernemen. De federatie vermeldt evenwel nergens dat ze steun zou krijgen van de Vlaamse overheid. Ze is opgericht op vraag van de federale overheid. Nochtans zijn promotie en onderzoek, en vaak ook waar het geld uiteindelijk terechtkomt, bij uitstek een Vlaamse aangelegenheid. Mijn evidente vraag is dan ook: welke rol zou de Vlaamse overheid kunnen spelen bij het sterker naar voren brengen of verder ondersteunen van dit platform?

Hebt u signalen ontvangen van dergelijke platformen of initiatiefnemers van crowdfundingprojecten dat ze toch nog niet overweg zouden kunnen met de verstrekte informatie of toch nog drempels ondervinden waar ze niet over kunnen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Schiltz, u hebt bijna een stuk van het gevraagde antwoord gegeven. Voor de overheid zie ik zelf vooral ook een informatieverzorgende en adviserende rol. Sinds het oprichten van de KPMG-studie zijn er inderdaad initiatieven genomen. Ik ga daar iets dieper op in. We hebben infosessies gegeven aan een breder publiek over het eindresultaat van de studie. Daarna heeft het agentschap workshops over crowdfunding georganiseerd, in het kader van een reeks infosessies over financiering, dus in dat ruimer kader, zoals u zelf ook hebt aangegeven. Op dit moment zijn er drie infosessies geweest: in mei in Edegem, in oktober in Beernem en in november in Leuven. In Edegem, dat was dus voor de verkiezingen. Het was toeval dat het in Edegem was, voor alle duidelijkheid.

Daarnaast zijn er ook workshops over bankfinanciering, Business Angelfinanciering, toegang tot subsidies, toegang tot risicokapitaal en dergelijke meer. Crowdfunding krijgt in die workshops dus een gelijke behandeling. Het wordt gewoon gezien als een van de mogelijke financieringsbronnen. Daarnaast staat crowdfunding als financieringswijze ook in de standaardpresentatie die alle accountmanagers financiering

van het agentschap gebruiken als ze worden uitgenodigd om subsidies of financiering toe te lichten. Dergelijke toelichtingen gebeuren heel vaak op vraag van of in samenwerking met de middenveldorganisaties. Zoals u weet, werd crowdfunding ook opgenomen op de website, en ook in de infobrochures en dergelijke meer.

Sinds de laatste actualisatie heeft het Agentschap Ondernemen kennis van twee of misschien wel drie crowdfundingplatformen in voorbereiding. Eventuele details van die platformen zullen worden opgenomen bij een nieuwe actualisatie van de brochure. Op dit ogenblik komen er bij het Agentschap Ondernemen inderdaad wel vrij veel vragen binnen om infosessies te geven over financiering, of crowdfunding in het bijzonder. Geval per geval worden die afgewogen. Het is zeker ook mogelijk dat er verder specifieke infosessies over zullen worden gegeven.

Het klopt dat we zowel in de beleidsnota als in het regeerakkoord de aansluiting van de Winwinlening op crowdfunding naar voren hebben gebracht. Daarnaast onderzoeken we of een ruimere toepassing van de Winwinlening, zowel qua bedragen als qua intresten en investeringsvormen, mogelijk is. Zo voorzien we in een aansluiting van de Winwinlening op crowdfunding voor projecten met een duidelijke economische meerwaarde.

Wat de specifieke aansluiting betreft, voorziet de nv Waarborgbeheer, een dochter van de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV), in een applicatie die de link tussen de crowdfundingplatformen en de Winwinlening legt. Op die manier kunnen de investeerders die aan de huidige voorwaarden voor een Winwinlening voldoen, zich als kredietverstrekkers registreren. Wie in crowdfunding is geïnteresseerd, ziet daar ook alle voorwaarden met betrekking tot de Winwinleningen. Die wisselwerking is daar al duidelijk ver in uitvoering.

Daarnaast is er ook een ruimere toepassing. Het overleg daarover tussen de betrokken agentschappen en eventuele stakeholders moet nog worden gestart. Ik heb het Agentschap Ondernemen en de nv Waarborgbeheer gevraagd een eerste voorstel uit te werken.

Tot slot wil ik het nog even over de getallen hebben. Tijdens het highleveloverleg met de banken op 17 december 2014 heb ik nieuwe cijfers gekregen. In 2012 ging het nog om minder dan 500.000 euro. In 2014 eindigen we ver boven 2 miljoen euro. Dat is op twee jaar tijd meer dan een verviervoudiging. Ik zou het doormailen, maar ik heb het enkel op papier gekregen. Het aantal projecten is van minder dan tien in 2012 tot ongeveer tachtig in 2014 gestegen. Dit is een mooie evolutie.

Het klopt evenwel dat een vergelijking met landen als Frankrijk, Nederland of het Verenigd Koninkrijk duidelijk maakt dat er, zelfs per capita, nog een verbetermarge is. Hier zitten we aan 0,10 procent. In Frankrijk gaat het om 1 euro. De start is gegeven. We moeten hier in sterke mate aan voortwerken.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Peter Van Rompuy (CD&V): Het gaat natuurlijk niet meer om de promotie. Crowdfunding is ondertussen voldoende gekend. Het gaat om de fiscale stimulus. Het zou goed zijn voor crowdfunding, waar het vaak om risicohoudende projecten gaat, dat we de aan de Winwinleningen verbonden vorm van garantie voor crowdfunding zouden afschaffen. Wie nu een Winwinlening aangaat, krijgt van de Vlaamse overheid een waarborg.

Het lijkt me niet verstandig die waarborg te geven voor zeer risicohoudende projecten, wat in het geval van crowdfunding vaak het geval is. De mensen moeten weten dat ze zelf een risico nemen. Het gaat om een lening, maar ik zou die waarborg afschaffen. Dit kan een denkspoor zijn om de deur open te zetten voor een koppeling van crowdfunding aan de Winwinleningen.

Mijnheer Diependaele, ik ben het ermee eens dat er enkel een nieuw multiplicatoreffect kan ontstaan indien de federale wetgeving opnieuw wordt aangepast. De limieten moeten worden verhoogd. De minister en zijn federale collega kunnen dat samen doen. Ik geloof hier echt in.

In het verleden hadden we de wet Cooreman-De Clercq. Het gaat niet enkel om de mate waarin dit effectief heeft gewerkt of waarin mensen dit systeem hebben toegepast. Het gaat om het signaal van een regering die ondernemers wil ondersteunen en daarvoor echte inspanningen wil leveren. Die wet heeft toen een dynamiek teweeggebracht. We kennen die term nog steeds. Niemand weet hoe vaak dat systeem is gebruikt. Dat valt niet te berekenen. Iedereen spreekt er echter nog over. Dit heeft een dynamiek in gang gebracht. Volgens mij heeft een dergelijk voorstel het potentieel een dynamiek in gang te brengen.

Minister, dit is de vraag die ik u stel: lanceer een dergelijk systeem. Een verstandig systeem is haalbaar. U zou verbaasd vaststellen hoeveel mensen hierom zouden vragen en dat als een positief signaal van u ten aanzien van ondernemend Vlaanderen zouden beschouwen.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Ik sluit me hierbij aan. We zitten op dezelfde golflengte. Eerst en vooral is er de promotie. Die rol is, al dan niet in Edingen, zeker gespeeld. Het gaat overigens niet enkel om de economie. Ook in andere sectoren moet crowdfunding meer bekendheid krijgen en worden uitgewerkt. Eerlijk gezegd, mogen we dit met betrekking tot de economie zeker niet loslaten. Soms krijgen we wel eens de indruk dat dit enkel voor cultuur en dergelijke dient. Daar heeft het zeker een meerwaarde, maar dat geldt niet enkel daar. Volgens mij bestaat de grootste meerwaarde uit de creatie van meerwaarde in de economie. Daar moeten we zeker op inzetten.

Ik weet niet of we dit met betrekking tot de Winwinleningen mogen doortrekken. Ik ben het er volledig mee eens dat we niet de illusie mogen creëren dat crowdfunding een plezant spelletje zonder risico is. Het gaat wel degelijk om een vorm van investeringen en er is een risico op verlies. De overheid moet hier niet voortdurend garanties aan koppelen. Ik weet niet hoe de koppeling met de Winwinlening precies werkt. Ik zou het eens nader willen bekijken. Ik ben het er in elk geval mee eens dat de illusie moet worden weggenomen. Het gaat wel degelijk om een investering. We moeten correct zijn ten aanzien van de mensen die hier gebruik van willen maken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van mevrouw Tine Soens tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de IWT-richtlijn
– 628 (2014-2015)**

Voorzitter: de heer Willem-Frederik Schiltz

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp-a): Voorzitter, Vlaanderen stimuleert innovatie en technologisch onderzoek in ruime mate, onder meer met het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT). Voor de steun aan onderzoek en ontwikkeling (O&O) van militaire aard is er een IWT-richtlijn. Volgens die richtlijn mag het IWT geen financiële steun verlenen aan O&O met een militaire affiniteit.

Deze richtlijn heeft al eerder stof tot discussie in het Vlaams Parlement opgeleverd. Dat was zeker het geval in de vroegere Subcommissie voor Wapenhandel. De richtlijn dateert uit 1994 en is in 1999 geherformuleerd. Nadien was er echter nog steeds onvoldoende duidelijkheid over de draagwijdte en over de interpretatie van de richtlijn.

Er bestaan nog steeds uiteenlopende interpretaties. Het is, bijvoorbeeld, onduidelijk in welke mate projecten met betrekking tot producten van tweeërlei gebruik kunnen worden gefinancierd. Een andere vraag is in hoeverre we ethische principes tegen economische belangen laten opwegen. Een al te strenge toepassing van de richtlijn legt een zware last op innovatieve projecten. Als we echter een beleid willen voeren dat conflicten niet wil laten escaleren, moeten we in dat beleid rekening houden met de bezorgdheden in verband met conflictpreventie. Een ander punt van kritiek is dat de IWT-richtlijn enkel geldt voor het IWT en niet voor de andere fondsen die onderzoek financieren. Hierdoor kan nog steeds geld worden besteed aan O&O met een militaire affiniteit.

Volgens het Vlaams regeerakkoord zal het IWT worden geïntegreerd in twee nieuwe organen, het Agentschap voor Ondernemen en Innovatie en een privaatrechtelijk extern verzelfstandigd agentschap (EVA) Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek.

Minister, blijft de IWT-richtlijn gelden voor de organen waarin het IWT zal worden geïntegreerd? Zo ja, overweegt de Vlaamse Regering de richtlijn te herformuleren en op die manier duidelijkheid over de materie te scheppen? Zal dit op basis van een evaluatie gebeuren? Kan de draagwijdte ook naar de andere financiële steunpunten voor innovatie worden uitgebreid?

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Voorzitter, de regelgeving in verband met het IWT is duidelijk. In 1994 is de richtlijn voor het eerst geformuleerd. Aangezien er problemen waren, is die richtlijn nadien geherformuleerd. De versie van 1999 is een verbetering van de versie van 1994.

Mevrouw Soens, u stelt nu voor terug te keren naar de versie van 1994. Volgens mij zou dat andere problemen teweegbrengen. Het is volgens mij duidelijk: als er een militaire finaliteit is, ondersteunt het IWT de projecten niet.

Minister, de vraag die we u kunnen stellen, is of u dat principe blijft handhaven. Wat zult u doen indien een project wordt ingediend waarbij wordt vermeld dat het product later eventueel in defensieprojecten zou kunnen worden ingeschakeld? Dat is de essentie van de vraag.

Al het overige is een discussie over een verstrenging of een versoepeling. We moeten de vraag duidelijk stellen. Blijven we bij de regelgeving uit 1999? Wat is de procedure voor producten die moeten worden ondersteund en waarbij er een mogelijke affiniteit met defensie is?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik kan heel kort zijn: ik wil het gebruik, zoals het vandaag is, in de toekomst gewoon voortzetten. Het gebruik vandaag kan ik samenvatten in drie punten. Ten eerste is er geen steun aan bedrijven voor onderzoek en ontwikkeling die exclusief militair is. Ik denk dat dat duidelijk is. Ten tweede, wanneer bij een steunaanvraag naar onderzoek en ontwikkeling bij de mogelijke valorisatie die een bedrijf plant, er effectief militaire mogelijkheden worden vermeld, wordt het advies van de minister gevraagd. Ten derde heb ik er zo nog geen enkele gehad. Men zegt mij dat dat één keer per jaar gebeurt. Het laatste geval dat aan de minister is voorgelegd, ging over waterreservoirs die ook zouden

kunnen worden gebruikt in militaire toepassingen. Dan gebeurt er een afweging en wordt er bijkomende informatie opgevraagd om in te schatten hoe zwaar de militaire aspecten doorwegen en of het niet eerder de niet-militaire zijn die doorwegen.

Dat is de praktijk zoals ze vandaag bestaat. 'Structure follows strategy'. Dit is de strategie en de structuur zal daarop volgen. Los van het feit of de structuur wijzigt, zal dit de praktijk blijven.

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp·a): Minister, ik dank u voor uw antwoord. U bent dus niet van plan om een eventuele evaluatie van de IWT-richtlijn uit te voeren. Nochtans zijn er toch wel wat problemen, zeker met betrekking tot de 'dual use'. Het Vlaams Vredesinstituut is misschien wel de aangewezen partner om de evaluatie te doen. In 2008 heeft het instituut nog een nota gemaakt met een aantal discussiepunten en aanbevelingen. Misschien is het het moment om dit eens ter harte te nemen.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Mevrouw Soens, u verwijst naar een verslag van het Vlaams Vredesinstituut. Er is ook een gedachtewisseling geweest in 2009. Op basis van de studie en het verslag van het Vlaams Vredesinstituut, dat aan het woord is geweest, is er een heel duidelijke stellingname geweest, die momenteel nog eens door de minister wordt bevestigd. Er is toen een discussie geweest of de richtlijn van 1994 de goede was en of de richtlijn van 1999 een verbetering was. Dat was inderdaad een verbetering en dus had het geen zin om terug te keren naar 1994 omdat er dan weer andere problemen zouden zijn. In 2009 zag men ook geen opportuniteit om de richtlijn te verbeteren. Ik zou niet weten wat er in de laatste vijf jaar veranderd is. De situatie blijft dezelfde.

Mevrouw Tine Soens (sp·a): Ik vraag helemaal niet dat we terugkeren naar de richtlijn van 1994. Ik vraag alleen dat er een onafhankelijke evaluatie komt, eventueel door het Vlaams Vredesinstituut, dat toch de nodige expertise heeft. Het rapport dateert van 2008 en de gedachtewisseling van 2009. Intussen is het vijf jaar later.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik zal heel eenvoudig antwoorden: vandaag doet er zich geen probleem voor. Een keer per jaar is er bij onderzoeks- en ontwikkelingssteun die bedrijven vragen aan de overheid een aspect van militaire toepassingen die bij valorisatie vermeld worden. Voor die ene keer per jaar wordt er een evaluatie gemaakt waar wordt afgewogen of het militaire of het maatschappelijke en economische aspect doorweegt. Ik heb u het laatste en enige voorbeeld van het afgelopen jaar van de waterreservoirs gegeven. Mijn voorganger heeft geoordeeld dat dit misschien een militaire toepassing had, maar dat het niet de basis was. Die manier van werken wil ik in de toekomst voortzetten. Ik ga geen evaluatie houden van iets wat blijkbaar in de praktijk goed werkt.

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp·a): Ik heb toch andere informatie. Ik zal het verder onderzoeken en als er problemen zijn, dan zal ik ze opnieuw naar de commissie brengen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.